

23. Deficyt budżetu i zadłużenie JST

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Deficyt budżetu i zadłużenie JST	
Kierunek			Ekonomia - studia drugiego stopnia	
Rodzaj przedmiotu lub modułu			SPECJALNOŚĆ I: D(a). Gospodarka finansowa JST	
Profil kształcenia (studiów)	praktyczny			
Semestr	4			
Osoba koordynująca przedmiot				
Osoby prowadzące zajęcia				
Język prowadzenia zajęć	Język polski			
Wymiar godzinowy zajęć i pracy studenta				
		Stacjonarne	Niestacjonarne	
1. Wykłady (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)		15	9	
2. Ćwiczenia (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)		30	18	
	Razem 1+2	45	27	
3. Praktyki (realizowane samodzielnie przez studentów)		—	—	
4. Praca własna studenta (w tym prace domowe i projektowe, przygotowanie się do zaliczenia/egzaminu)		30	48	
	Razem 3+4	30	48	
	SUMA 1+2+3+4	75	75	
	Łącznie punktów ECTS wg planu studiów	3	3	
Wymagania wstępne i dodatkowe				
Zaliczone (zdane) przedmioty realizowane na wcześniejszych semestrach studiów.				
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
	OPIS PRZEDMIOTOWEGO EFEKTU UCZENIA SIĘ		SYMBOL EKK (odniesienie do kierunkowych efektów uczenia	

		się)
	ma wiedzę – zna i rozumie:	Kod efektu kierunkowego
	ekonomiczne, organizacyjne, normatywne (prawne) uwarunkowania działalności JST	EK.II_W07
	zasady i normy prawne, w tym z zakresu prawa finansowego	EK.II_W08
	zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości ze szczególnym uwzględnieniem jednostek samorządu terytorialnego	EK.II_W09
	ma następujące umiejętności – potrafi, umie:	
	formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności JST	EK.II_U03
	formułować i testować hipotezy związane z procedurami ostrożnościowymi	EK.II_U04
	wykonywać zadania zawodowe wymagające zastosowania wiedzy z zakresu prawa finansowego	EK.II_U08
	stosować w praktyce działalności zawodowej wiedzę ukierunkowaną na wyodrębnioną specjalność zawodową, w tym ze szczególnym uwzględnieniem jednostek samorządu terytorialnego	EK.II_U09
	upowszechniać w różnych formach wiedzę zawodową dotyczącą finansów JST	EK.II_U16
	posiada następujące kompetencje społeczne – ma świadomość i jest gotów do:	
	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu zawodowego	EK.II_K02
	podejmowania decyzji w sytuacjach związanych z ryzykiem i niepewnością	EK.II_K07
Cele kształcenia		
Ugruntowywanie wiedzy na temat problematyki zarządzania finansami JST. Rozwijanie umiejętności w zakresie stosowania w praktyce zasad i metod zarządzania finansami JST. Kształcenie postaw ukierunkowanych na realizację zadań z zakresu gospodarki i administracji publicznej.		
Treści kształcenia		
Wykłady:		
1. Deficyt budżetu i zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego		
1.1. Istota deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego i przyczyny jego powstawania		
1.2. Metody równoważenia budżetu jednostki samorządu terytorialnego		
1.3. Istota długu jednostki samorządu terytorialnego i przyczyny jego powstawania		
1.4. Skutki zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego		

2. Instrumenty zaciągania długu przez jednostki samorządu terytorialnego
  - 2.1. Pożyczki i kredyty bankowe
  - 2.2. Obligacje komunalne
  - 2.3. Obligacje przychodowe i sekurytyzacyjne
  - 2.4. Komunalne krótkoterminowe papiery dłużne
3. Zarządzanie długiem w zarządzaniu finansami jednostek samorządu terytorialnego
  - 3.1. Istota zarządzania finansami jednostki samorządu terytorialnego
  - 3.2. Zarządzający finansami jednostki samorządu terytorialnego
  - 3.3. Rodzaje zarządzania finansami jednostki samorządu terytorialnego
  - 3.4. Istota i cele zarządzania długiem jednostki samorządu terytorialnego
4. Uwarunkowania zarządzania długiem jednostek samorządu terytorialnego
  - 4.1. Uwarunkowania prawne
  - 4.2. Uwarunkowania ekonomiczne
  - 4.3. Uwarunkowania polityczne
  - 4.4. Uwarunkowania organizacyjne
5. Ocena zdolności jednostek samorządu terytorialnego do zaciągania i obsługi długu
  - 5.1. Istota kondycji finansowej i czynniki ją kształtujące
  - 5.2. Metody oceny kondycji finansowej
  - 5.3. Metody oceny zdolności kredytowej
  - 5.4. Ratingi komunalne
6. Decyzje w sferze zarządzania długiem jednostek samorządu terytorialnego
  - 6.1. Wybór instrumentu zwrotnego finansowania (kredyt czy obligacja)
  - 6.2. Decyzje w procesie emisji obligacji komunalnych
  - 6.3. Kształtowanie wydatków na obsługę długu
  - 6.4. Ograniczanie ryzyka korzystania z instrumentów zwrotnego finansowania i utrzymanie płynności finansowej

Ćwiczenia:

1. Deficyt budżetu i zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego
  - 1.1. Istota deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego i przyczyny jego powstawania
  - 1.2. Metody równoważenia budżetu jednostki samorządu terytorialnego
  - 1.3. Istota długu jednostki samorządu terytorialnego i przyczyny jego powstawania
  - 1.4. Skutki zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego

2. Instrumenty zaciągania długu przez jednostki samorządu terytorialnego
  - 2.1. Pożyczki i kredyty bankowe
  - 2.2. Obligacje komunalne
  - 2.3. Obligacje przychodowe i sekurytyzacyjne
  - 2.4. Komunalne krótkoterminowe papiery dłużne
3. Zarządzanie długiem w zarządzaniu finansami jednostek samorządu terytorialnego
  - 3.1. Istota zarządzania finansami jednostki samorządu terytorialnego
  - 3.2. Zarządzający finansami jednostki samorządu terytorialnego
  - 3.3. Rodzaje zarządzania finansami jednostki samorządu terytorialnego
  - 3.4. Istota i cele zarządzania długiem jednostki samorządu terytorialnego
4. Uwarunkowania zarządzania długiem jednostek samorządu terytorialnego
  - 4.1. Uwarunkowania prawne
  - 4.2. Uwarunkowania ekonomiczne
  - 4.3. Uwarunkowania polityczne
  - 4.4. Uwarunkowania organizacyjne
5. Ocena zdolności jednostek samorządu terytorialnego do zaciągania i obsługi długu
  - 5.1. Istota kondycji finansowej i czynniki ją kształtujące
  - 5.2. Metody oceny kondycji finansowej
  - 5.3. Metody oceny zdolności kredytowej
  - 5.4. Ratingi komunalne
6. Decyzje w sferze zarządzania długiem jednostek samorządu terytorialnego
  - 6.1. Wybór instrumentu zwrotnego finansowania (kredyt czy obligacja)
  - 6.2. Decyzje w procesie emisji obligacji komunalnych
  - 6.3. Kształtowanie wydatków na obsługę długu
  - 6.4. Ograniczanie ryzyka korzystania z instrumentów zwrotnego finansowania i utrzymanie płynności finansowej

Zalecana literatura

Podstawowa:

- Jastrzębska M., Zarządzanie długiem jednostek samorządu terytorialnego, Wolters Kluwer, Warszawa 2009.
- Poniatowicz M., Dług publiczny w systemie jednostek samorządu terytorialnego, Wyd. Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2005.

– Piotrowska-Marczak K., Uryszek T., Zarządzanie finansami publicznymi, Difin, Warszawa 2009.	
Uzupełniająca:	
– Patrzalek L., Finanse samorządu terytorialnego, Wyd. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2010.	
– Kornberger-Sokołowska E., Finanse jednostek samorządu terytorialnego, Lexis-Nexis Polska, Warszawa 2012.	
– Lubińska T., Budżet a finanse publiczne, Wyd. Difin, Warszawa 2010.	
Metody i formy prowadzenia zajęć	Tak (X) / nie
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Wykład informacyjny	X
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	X
Gra dydaktyczna/symulacyjna	X
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Prezentacja multimedialna	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Praca indywidualna ze studentem (w tym tutoring)	
Hospitacje zajęć realizowanych przez nauczycieli lub innych studentów	
Samodzielne prowadzenie zajęć z dziećmi (uczniami, wychowankami)	
Inne (jakie?) -	
Metody i formy weryfikacji efektów uczenia się	Tak (X) / nie

Egzamin pisemny	X
Egzamin ustny	
Zaliczenie pisemne na zakończenie zajęć	
Zaliczenie ustne na zakończenie zajęć	X
Kolokwium pisemne śródsemestralne	
Kolokwium ustne śródsemestralne	
Test	X
Esej	
Raport	
Prezentacja multimedialna	
Udział w debacie	
Projekt lub wytworzenie produktu	
Sprawozdania z zajęć laboratoryjnych	
Inne (jakie?) -	
Uwagi prowadzącego	
Skala ocen i sposób ustalania ocen	
Skala ocen: niedostateczny (2) dostateczny (3) dostateczny plus (3,5) dobry (4) dobry plus (4,5) bardzo dobry (5)	Ocena ustalana jest na podstawie następującej skali: Poniżej 55.00 % - ocena 2 55.00 % i więcej - ocena 3 60.00 % i więcej - ocena 3,5 70.00 % i więcej - ocena 4 80.00 % i więcej - ocena 4,5 90.00 % i więcej - ocena 5